

MODULBASERT TRENING FOR FØRSTEHJELPSPERSONELL

MODUL 2

Luftveier og pustefunksjon

Modul 2

Læremål

A-luftveier

Åpne og sikre luftveier:

- Løfte haken
- Kjevegrep
- Bøye hodet tilbake
- Sideleie som middel for fri luftvei

Sikre frie luftveier under ulike krevende medisinske og ytre betingelser, (oppkast, fare for aspirasjon, bevisstløs) (omgivelser og transport)

Gjenkjenne kliniske tegn på fremmedlegeme i luftveier. Utføre magetrykk og ryggslag

Modul 2

Læremål

B- pustefunksjon

Beskrive de viktigste årsaker til sviktende pustefunksjon

Ventilere munn til munn og pocketmaske

Assistere sykepleier ved ventilasjon med maske/bag eller bruk av larynxtube

Utføre oksygenbehandling

Assistere sykepleier ved CPAP- behandling

Assistere sykepleier ved avlastning av pneumothorax

Modul 2

Innhold

Basal og normal anatomi av luftveier

Håndgrep

Vurdering og behandling under krevende betingelser

Håndtering av A ved:

- Risiko for aspirasjon
- Ulike lokasjoner/plassforhold
- Kulde, vind ,støy
- Sideleie

A+B problematikk

Modul 2

Innhold

A+B problematikk

Bruk av svelgtube

Bruk av nakkekrage v/A problem

Transport av pasient v/A problem

Bruk av sug i øvre luftveier

Fremmedlegeme hos våkne pasienter som puster litt (hoste)

Fremmedlegeme hos pasienter som er våkne, men ikke puster (ryggslag/magetrykk)

Fremmedlegeme hos bevisstløse (HLR)

Modul 2

Innhold

Årsaker til sviktende pustefunksjon:

- Pnuemothorax (virkningsmekanisme og avlastning)
- Lokalirriterende gasser. CO – H²S og cyanidforgiftning

Utstyr: pocketmaske, svelgtube, bag og maske, larynxtube

Registrere respirasjonsfrekvens

Oksygenbehandling og CPAP:

- Utstyr og virkemåte

Assistere sykepleier ved avlastning av pnuemothorax:

- Finne frem utstyr og ivareta hygienekrav

Modul 2

Metode

A-luftveier:

Trening på hverandre

Kjenne på ulik normal anatomi

Gi og opprettholde frie luftveier (løfte hake, kjevegrep), sikre nakken (manuell stabilisering)

Undersøkelsesmetodikk for å vurdere luftveisfunksjon (sjekke for obstruksjoner)

Sideleie

Håndtere pasient med oppkast, rense munn

Modul 2

Metode

A-luftveier:

Sikre frie luftveier når pasient ligger vanskelig tilgjengelig, er bevisstløs, kaster opp

Måle til og legge ned svelgtube

Legge nakkekrage på pasient med A-problem

Overvåke luftveier hos pasient under transport

Klargjøring av sug til bruk i øvre luftveier

Ventilere pasient (dukke) via munn til munn og pocketmaske

Modul 2

Metode

B-pustefunksjon

Finne frem og assistere sykepleier med:

- Maske/ bag ventilasjon
- Innleggelse og ventilering av pasient med larynxtube
- Demonstrasjon/feilsøke maske/bag

Finne frem og koble til maske med reservoar. Skifte O₂ flaske

Håndtere oksygen på en sikker måte:

- Kontrollere/justere flow
- Sikre O₂ flaske ved transport
- Fare ved åpen flamme
- Fare relatert til olje/fett

Finne frem utstyr til CPAP. Koble og klargjøre

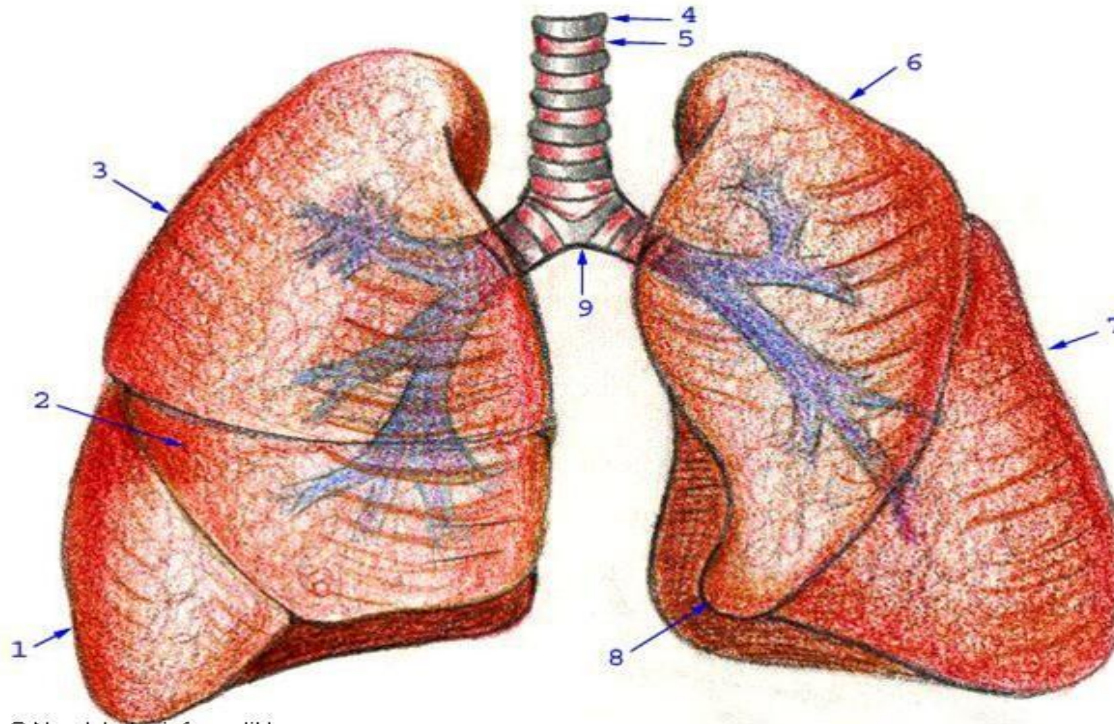
Referanser

- TR0819
- TR0821
- TR0822
- Akuttmedisinske behandlingsprotokoller
- Legevaktshåndboken
- Norsk indeks for medisinsk nødhjelp

GJENNOMFØRING

- Teori plenum
- Praktisk trening i grupper på 2 – 3 personer
- Deltagerne trener på hverandre og dukker
- Bruke førstehjelps og akuttsekker, annet utstyr
- Tidsbruk teori: 20 min
- Tidsforbruk praktiske øvelser: 85 min
- Tidsbruk evaluering: 15 min

Normale lunger og bronkier

© Norsk helseinformatikk as

Årsak til sviktede pustefunksjon - fremmedlegeme

Symptomer:

- Personen tar seg til halsen
- Hoster
- Pustevansker
- Kan bli bevisstløs

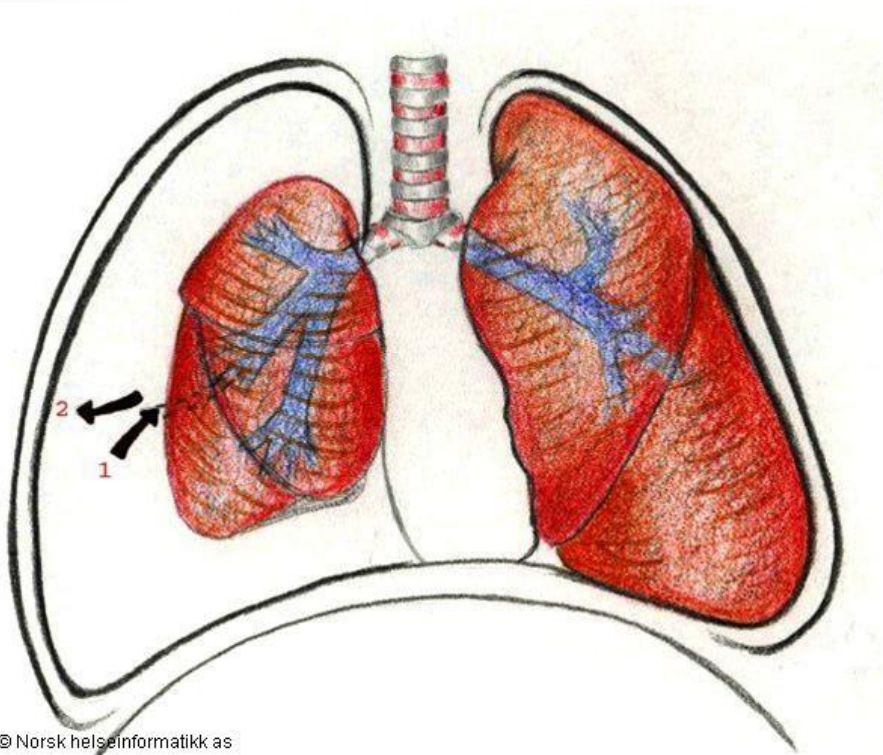

Behandling:

- Prøv å få personen til å hoste. Ved hosting skapes det kraftige luftstøt som kan få fremmedlegemet opp av halsen.
- Dersom personen ikke klarer å hoste, start med ryggslag/ magetrykk
- HLR dersom personen er bevisstløs

Sjekk i munnen om fremmedlegemet er kommet opp

Årsak til sviktende pustefunksjon – pneumothorax

© Norsk helseinformatikk as

Symptomer avhenger av graden:

smerter, hurtig overfladisk respirasjon, cyanose, hurtig puls, lavt BT, asymmetriske thoraxbevegelse

Behandling:

Oksygen på maske

Overvåkning

Assistere sykepleier med nåleaspirasjon

Årsak til sviktende pustefunksjon - lokalirriterende gasser

Symptomer:

- Hoste, tungpusthet, sliming, nedsatt bevissthet, kramper og hjertestans og kan forekomme
- Dersom det er snakk om brannrøyk, må en vurdere sannsynligheten for at det også kan foreligge cyanidforgiftning

Behandling:

- Evakuer til sikkert område
- Ro og overvåkning
- Oksygen på maske
- Assistere sykepleier i medikamentbehandling
- Assistere sykepleier ved ventilasjon med maske/bag

Kjevegrep

Gi og opprettholde frie luftveier

Sideleie

Svelgtube

- Velg riktig størrelse på svelgtuben
- Tuben skal nå fra munnviken til kjevevinkelen
- Hold munnen åpen og løft kjeven fram
- Tuben settes inn med bøyen opp mot ganen
- Når tuben er halvveis inne, stopper den mot ganen

Svelgtube

- Hold munnen åpen og løft kjeven fram.
- Tuben settes inn med bøyen opp mot ganen
- Når tuben er halvveis inne, stopper den mot ganen.

Svelgtube

- Vri da tuben i en STOR sirkel samtidig som du fører den ned i samme bevegelse.
- Da vil den innerste delen av tuben vris i en LITEN sirkel og gi mindre brekningsrefleks

Munn til maske ventilering

Munn til maske

- Sett inn svelgtube og koble oksygen til masken
- Plasser masken slik at den dekker munn og nese
- Bruk fingrene til å løfte kjeven
- Blås rolig inn i 2 sekunder.

Munn til maske ventilering

Munn til maske

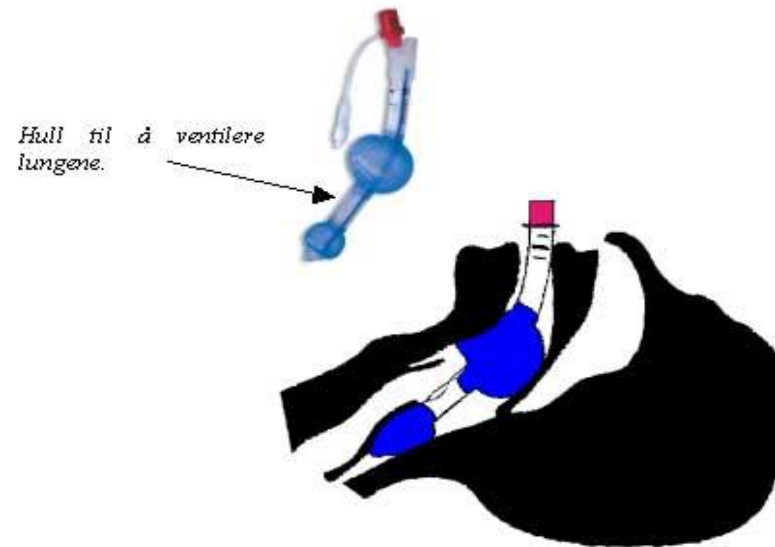
Se på pasienten for å vurdere
brystbevegelsene mellom innblåsningene

Gjør to innblåsninger for hver serie
med kompresjoner.

Larynxtube

Her ser du hvor tuben plasseres.

Ventilasjonsbag

Til maske / bag ventilering

CPAP

CPAP behandling gir et kontinuerlig positivt luftveistrykk

PRAKTISKE ØVELSER

- Pasienten reiser seg opp fra matbordet og tar seg til halsen, hoster og slimer. Vedkommende har pustevansker og er cyanotisk. Tiltak og prioritering?
- 2 personer som arbeidet med rengjøring i tank har falt om og har kramper. Tiltak og prioritering?
- Pasienten har hurtig overfladisk pust og hurtig puls. Klager over smerter i brystet og ved undersøkelse av brystkasse sees usymetriske pustebevegelser. Tiltak og prioritering?

EVALUERING

Evaluering

Observasjon i henhold til læremål

Læremål

A-luftveier

Åpne og sikre luftveier:

- Løfte haken
- Kjevegrep
- Bøye hodet tilbake
- Sideleie som middel for fri luftvei

Sikre frie luftveier under ulike krevende medisinske og ytre betingelser, (oppkast, fare for aspirasjon, bevisstløs)
(omgivelser og transport)

Gjenkjenne kliniske tegn på fremmedlegeme i luftveier. Utføre magetrykk og ryggslag

EVALUERING

Læremål

B- pustefunksjon

- Beskrive de viktigste årsaker til sviktende pustefunksjon
- Ventilere munn til munn og pocketmaske
- Assistere sykepleier ved ventilasjon med maske/bag eller bruk av larynxtube
- Utføre oksygenbehandling
- Assistere sykepleier ved CPAP- behandling
- Assistere sykepleier ved avlastning av pneumothorax

- Sterke sider
- Kan forbedres

INSTRUKTØRVEILEDNING

LUFTVEIER OG PUSTEFUNKSJON

Tidsforbruk: 70 min

Læremål:

Sikre frie luftveier under ulike krevende medisinske og ytre betingelser. Gjenkjenne symptomer på sviktende pustefunksjon. Symptomer og behandling av fremmedlegeme, pneumothorax og lokalirriterende gasser. Beherske magetrykk og ryggslag ved fremmedlegeme, legge pasient i sideleie, bruk av sug i øvre luftveier. Beherske nedleggelse av svelgtube og munn til maske ventilasjon. Kunne utføre oksygenbehandling, bruk av nakkekrage ved A-problem, registrering av respirasjonsfrekvens, forflytting av pasient med A-problem. Assistere sykepleier ved maske/bag ventilasjon, nedleggelse av larynxtube, CPAP behandling og avlastning ved pneumothorax